

Illustrasjon av hvordan en tenker seg den ferdige kalkovnen i Mosterhamn (ill.: P. Storemyr, Fabrica).

Invitasjon til murerkurs:

Tørrmuring/bygging av tradisjonell kalkovn i Mosterhamn

Dato: 28. februar til 4 mars 2021

Mosterhamn på Bømlo var et av Vestlandets viktigste kalksentra i gamle dager. Her tok man ut marmor og brant kalk fra middelalderen til moderne tid. Her ligger også Moster gamle steinkirke, som i stor grad ble bygd av de lokale ressursene.

Ny kalkovn

I dag er det et økende behov for tradisjonskalk til restaurering av gamle steinkirker og eldre murkonstruksjoner. Derfor skal det bygges en vedfyrt kalkovn etter eldre forbilder i Mostratunet, rett ved Moster Amfi og Moster gamle kirke.

Ovnen skal være sylindrerformet, ha en kapasitet på 8 tonn lokal marmor for brenning, med ytre diameter på ca. 3 m og høyde på ca. 2,5 m. Den skal i hovedsak bygges som en tørrmurt konstruksjon, med håndstein/murestein fra Sveio og delvis marmor fra Bømlo. Ovnen skal pusses/«klines» med leire innvendig, slik at den kan tåle varmen ved brenning (900-1000 grader).

Murerkurset

Store deler av ovnsbyggingen skal gjennomføres som kurs i tørrmuring, samt steinmuring med leire. **Instruktører** er Berit Bruvik, Tore Granmo og Per Storemyr, alle av landets mest aktive innen muring og/eller kalkbrenning. De vil gi praktisk og teoretisk innføring i:

- Bygging av kalkovner i eldre tider
- Kalkbrenning i tradisjonelle, vedfyrte ovner
- Grunnleggende prinsipper for tørrmuring
- Byggedetaljer som mur mot terreng, kistemur, forband og tverrband, samt muring av steinbue (ovnsåpning) med bruk av stein og leiremørtel

Kurset vil bli fulgt opp av et kurs i kalkbrenning i den nye ovnen på et senere tidspunkt.

Kursopplegget er tilpasset utøvende murere som ønsker å lære mer om tørrmuring, leiremuring, eldre kalkovner og tradisjonell kalkbrenning.

Utstyr

Deltakerne må ha med seg følgende verktøy: Slegge, liten steinhammer, stort og lite spett, piggsett, hullsett, meisler av ulike slag, spade, tommestokk (og ellers hva en har av murerutstyr).

Dessuten må en ta med: Hørselsvern, vernebriller, hansker, hjelm, varmt arbeidstøy og evt. knepute, vernesko

Deltakeravgiften er 3000 kr for en hel ukes kurs. Avgiften inkluderer instruksjon, enkel overnatting og måltider. Deltakerne må selv sørge for transport. Avgiften betales etter påmelding (nærmere instruksjoner gis de påmeldte).

Påmelding skjer til Fortidsminneforeningen via mail: noah@fortidsminneforeningen.no

Påmeldingsfrist: 1. februar

Maksimum antall deltakere er satt til 10. Først til mølla.

Faglige kontaktpersoner

Tore Granmo (tore.granmo@gmail.com, 48107950)

Per Storemyr (per.storemyr@fabrica.no, 95330460)

Det planlagte kalkovnsmiljøet i Mosterhamn er inspirert av ovnsmiljøet i Hyllestad, suksessivt utbygd siden 2017. Ovnene i Mosterhamn vil bli fire ganger så store (foto: P. Storemyr, Fabrica).